

κωνθῶδες μικροῦ ὕψους, πιθανῶς τῆς οἰκογ. τῶν Κυναροειδῶν (Cynagreae), ζιζάνιον τῶν ἀγρῶν Εὐβ. ("Ακρ. Στρόπον. Ψαχν.) Λειψ. Ρόδ.: *Νὰ πᾶτε νὰ σκαλίσετε ἐκεῖνο τὸ σ'τάρ', γέμισε 'πὸ γκουρολομάτες Ψαχν. Μὴν πᾶς ξ'πόλ'τους, θὰ πατήης κανιὰ γκουρολομάτα Στρόπον. Τί τοῦ ἐδίσαις τοῦ ζῶ 'κει; οὐλον γκουρολομάτις εἶχ', τί θὰ φάη;* "Ακρ. Συνών. ἀγκάθι, ἀσπράγκαθο. **στ**) Τὸ φυτὸν Κιχώριον τὸ ἐντετημημένον (Cichorium divaricatum) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae), τὸ κοινῶς λεγόμενον *πικραλίδα* Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ. Στρόπον.): "*Ἄμα ἢ πικραλίδα παλιουρῶς*", τῇ λέμε γκουρολομάτα (*ἄμα παλιουρῶς* = ὕταν ἐκβλαστήσῃ ἀκωνθῶδεις ἐκφύσεις) Στρόπον.

γρυλλοματιάζω Πάξ. γρυλ-λ^d ομ-ματιάζω Ρόδ. γρυλλοματιάζω "Ηπ. Παξ. γουρολοματιάζω "Αττικ. Θήρ. Πελοπν. (Κερπιν.) Στερελλ. (Τοπόλ.) γουρολοματιάζω Θήρ. γουρολοματιάζω Εὐβ. (Βρύσ.) γουρολοματιάζω "Ηπ. (Ραδοβύζ.) γκουρολοματιάζω Θράκ. ἀγουρολοματιάζω Λέσβ. ἀγκουρολοματιάζω Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γρυλλομάτης.

1) Μὲ ἐνεργ. καὶ παθητ. σημασίαν, μετβ. καὶ ἀμτβ., ἀνοίγω ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς μου (λόγῳ ζωηρᾶς ἐπιθυμίας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας) "Αττικ. Εὐβ. (Βρύσ.) Θήρ. Θράκ. Παξ. Πελοπν. (Κερπιν.) Ρόδ. Στερελλ. (Τοπόλ.): *Γουρολομάτιασα ἀπ' τὴν πείνα Τοπόλ. Τί τὰ γουρολομάτιασες τὰ σῦκα;* Κερπιν. *Δὲν εἶδες πῶς γουρολομάτιασε ἀπ' τὴν ἀγάμια;* (= ἰσχνότης) Βρύσ. *Πῆγε καὶ τὸν βρῆκε γουρολοματιασμένο* "Αττικ. *'Ἀσ'κόνεται καὶ βῆται 'ς τὸ φαῖ ἀνιφτος, γρυλλοματιασμένος* Παξ. *Τ'λίγιτι οὐ ὄφιους 'ς τοῦ λιμὸ τ' βασιλόπ'λου, ὥστι νὰ τοῦ πνίξ' κί γκουρολοματιασι τοῦ βασιλόπ'λου* (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. Συνών. γρυλλώνω. **A 1. 2)** Προσβλέπω τινὰ μετ' ὀργῆς, βλοσυρῶς ἢ ἀπειλητικῶς, ἀγριοκοιτάζω "Ηπ. Λέσβ.: *Τί σ' φταίει καὶ τὸ γρυλλοματιάζεις ἔτσ' τὸ παιδί;* "Ηπ. *'Ἀγουρολομάτιασι καλὰ-καλὰ τοῦ γαβροῦ* Λέσβ. Συνών. βλ. εἰς λ. ἀγριοκοιτάζω. **3)** Κοιτάζω με ἀδιακρισίαν "Ηπ. (Ραδοβύζ.) **4)** Βασκαίνω Θήρ.

γρυλλοματιάρης ἐπιθ. ἀμάρτ. Οὐδ. γουρολοματιάρικο Πελοπν. (Κερπιν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γρυλλομάτης.

Γρυλλομάτης **A1**, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών.

γρυλλομάτιασμα τό, ἀμάρτ. γκουρολοματίασμα "Ηπ. Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. γρυλλοματιάζω.

Τὸ ὑπερβολικὸν ἀνοίγμα τῶν ὀφθαλμῶν, τὸ ἄγριον κοιτάγμα, τὸ ἄγριον βλέμμα.

γρυλλοματούσικος ἐπιθ. ἀμάρτ. γκουρολοματούσ'κους Θράκ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. γρυλλοματούσης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

Ὡς οὖσ., εἶδος κεντήματος ὕφαντοῦ ἐπὶ τῆς ποδιᾶς τῶν γυναικῶν.

γρύλλος ὁ, πολλαχ. γρύλλος Νάξ. ('Απύρανθ.) γρύλλους βόρ. ἰδιώμ. γρύφ-δο "Απουλ. (Στερνατ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχοῦδ.) κρύφ-δο "Απουλ. (Καστριν.) γρύλλης Κύθν. — Μ. Στεφανίδ., Λεξικογρ. Ἄρχ. 6 (1923), 225 γούρλος Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Θηλ. γρύλλα Ἴων. (Κρήν.) Κύθν. Μεγίστ.

— Μ. Στεφανίδ., Ὀρολογ. δημῶδ., 21 γρύλ-λα Κύπρ. γρούλ-λα Καρ. ('Αλικαρνασσ.) Κῶς γκύρλα "Ηπ.

Τὸ ἀρχ. οὖσ. γρυλλός, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τὸ Ἑλληνιστ. καὶ Βυζαντ. γρυλλός = χοῖρος, ἠχομιμητικῶς ἐκ τῆς φωνῆς γρυ. Σχετικῶς μετὰ τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ νεοελλην. γρύλλος πβ. τὸ ἰταλ. grillo, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Λατιν. gryllus (διὰ τὰς σημασίας τοῦ ὅπ. βλ. G. Goetz, Glossar. Latin. εἰς τὴν λ.) Δι' ἄλλην, ἐκτὸς τῆς παραγομένης φωνῆς, ὁμοιότητα τοῦ ἐντόμου (τὸ ὅποιον χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἐξωφθαλμίων) πρὸς τὸν χοῖρον πβ. Μ. Στεφανίδ., Ὀρολογ. δημῶδ., 21.

1) Χοῖρος Κῶς — Λεξ. Μπριγκ. Περίδ.: *'Εγέν-νησεν ἡ γρούλ-λα μας κί ἤκαμεμ βένδε γρουλ-λάτσια* Κῶς. *'Πὸ τὸ πολ-λό φαῖ ἐπαθύνεσε σὰν δὴ γρούλ-λα αὐτόθ.* **2)** Γένος ὀρθοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν Γρυλλιδῶν (Gryllidae), ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πλέον γνωστὰ εἶδη εἶναι: **α)** Γρύλλος ὁ οἰκοδίατος (Gryllus domesticus), **β)** Γρύλλος ὁ ἀγροδίατος (Gryllus campestris) πολλαχ.: *'Ἰδῶ 'ς τὰ χουράφια ποῦ 'χ'νι νηρά, εἶνι πολλοὶ γρούλλ' κί λαλᾶνι τ' νύχτα* Θεσσ. (Καρυά). *Πάνου 'ς τὰ δέντρα ἐτρίλλιζαν οἱ γρούλλοι* Κ. Θεοτόκ., Καρυάβελ., 44. || Φρ. *'Εχει γρούλλους αὐτός ὁ ἄνθρωπος* (= ἔχει ἰδιοτροπίες) Κεφαλλ. || Ποιήμ.

Οἱ γρούλλοι ἐτραγουδοῦσανε μακριά,
κ' ἔσπαιε μέσ' 'ς τὰ φυλλώματα ἢ σελήνη
Γ. Τσουκαλ., εἰς Ἄνθολογ. Η. Ἀποστολίδ., 468.

Ὡς καὶ τὰ κυπροκούδονα κ' οἱ γκιόνηδες κ' οἱ γρούλλοι ἐμέθυσαν ἀπ' τὴ χαρὰ τ' ἀποψινοῦ τ' Ἀπρίλη

Σ. Γρανίτσ., εἰς Ἄνθολογ. Η. Ἀποστολίδ., 58. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. Συνών. βορτσόνι, τριζόνι, τσιρίπιλλος. **β)** Εἶδος ἀπτέρου ἀκρίδος "Απουλ. (Καστριν. Στερνατ.) Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Ροχοῦδ.): *Οἱ γρύφ-δοὶ μοῦ φάγαν δὸ σιτάρι* Μπόβ. Συνών. ἀγριμούτσα, ἀκρίδα, ἀττέλαγος, κάρκαλέτσι. **γ)** Μεταφ. ὡς ἐπιθ., ὁ ἔχων χοντρές θηλές μαστῶν Καλαβρ. (Χωρίο Ροχοῦδ.): *Αἶγα γρύφ-δο εἶναι ἡ αἶγα μετὰ βυζ-ζία χροנדὰ* (γίδα γρύλλος εἶναι ἡ γίδα μετὰ χοντρές θηλές μαστῶν). **3)** Ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀνοικτὸς ὀφθαλμὸς Κρήτ. (Σφακ.) Κύθηρ. Νάξ. ('Απύρανθ.): *Εἶδα μοῦ δείχνεις τσί γρούλλους σου;* Σφακ. *Αὐτὸς ἔχει κάτι γρούλλους, ποῦ δὲ σοῦ κάνει καλὸ νὰ τοὺς γλέπης* Κύθηρ. **β)** Τὸ ὑπερβολικὸν ἀνοίγμα τῶν ὀφθαλμῶν "Ηπ. **γ)** Μεταφ., ἐλαιώδης σταγὼν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὕδατος, πιθαν. κατὰ παρομοίωσιν πρὸς καθ' ὑπερβολὴν ἀνοικτὸν ὀφθαλμὸν Μ. Στεφανίδ., Ὀρολογ. δημῶδ., ἐνθ' ἄν. **4)** Συνήθως κατὰ θηλ., τὸ φυτὸν Χρυσάνθεμον τὸ σιτόφυλλον (Crysanthemum segetum) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (Compositae), τὸ ὅποιον φροντίζουν νὰ προσθέτουν αἱ γυναῖκες εἰς τὸν ἀνθινὸν στέφανον τῆς Πρωτομαγιάς Ἴων. (Κρήν.) Κάρπ. Κύθν. — Μ. Στεφανίδ., Λεξικογρ. Ἄρχ. 6 (1923), 225: *Οἱ γυναῖκες μαζί μετὰ τὰ ἄλλα χοστάρια βάνουνε 'ς τὸ «μάη» καὶ γρύλλα γιὰ νὰ γρυλλώνουν* (δηλ. νὰ μὴ νυστάζουν, νὰ εἶναι ἐργατικαὶ κατὰ τὸν Μάιον) Κρήν. *"Οπειὸς φορᾶ τὴ γρύλλα, τὸν ἀγαπᾶνε οἱ γυναῖκες* Κύθν. Συνών. γρυλλομάτης **B 3 γ, μαντελινα.** **5)** Ὡς ἐπιθ., γρυλλομάτης **1**, τὸ ὅπ. βλ., Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Κάρπ.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γρύλλος Ἀθῆν. Εὐβ. (Χαλκ.) Κρήτ. Μακεδ. (Θεσσαλον.) Στερελλ. ('Αφίδν.) κ.ά. καὶ ὡς παρων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γούρλος Πελοπν. (Λαγκαδ.)

γρυλλοτηρῶ ἀμάρτ. γουρολοτηρῶ Πελοπν. (Μανιάκ.) Ἐκ τοῦ οὖσ. γρυλλός καὶ τοῦ ρ. τηρῶ.

Ἄλληθωρίζω: *Μὴν τὴν τρανήξῃς ἴσα πάνου καὶ βγῆ ἄμορα, γιατί θὰ γουρλοτηράῃ τὸ παιδί, θὰ γκαβοτηράῃ (ἄμορα = ἐν κακῇ καταστάσει).*

γρουλλούδα ἡ, Κρήτ. ἀγρουλλούδα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ὄ λ λ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὄ δ α.

Τὸ φυτὸν Κάρδος ὁ κατανεύων (*Cardus nutans*) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων (*Compositae*).

γρουλλούνα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. *γ ρ ὄ λ λ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ὄ ν α.

Γ ρ ο υ λ λ ο ὄ δ α, τὸ ὄπ. βλ.

γρούλλωμα τό, Κρήτ. (Κίσι. κ.ά.) *γρούλλωμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γρούλ-λωμαν* Κύπρ. — *Λεξ. Βάιγ. Δημητρ. γκρούνομα* Μακεδ. (Ἐράτυρ.) *γρούλ-λωμα* Σύμ. *γούρλωμα* Μῆλ. Πελοπν. (Γαργαλ. Κορινθ.) — *Λεξ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ. γούρλωμα* Ἡπ. (Πλατανούσ.) Μακεδ. (Βόιον) *γκύρλωμα* Ἡπ. (Κόνιτς.) *γκούρλωμα* Θεσσ. (Καλαμπάκ. Λάρ.) Θράκ. (Αἶν. Σουφλ.) Μακεδ. (Γρεβεν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο υ λ λ ὄ ν ω*. Ὁ τύπ. *γ ρ ὄ λ λ ω μ α* καὶ εἰς Σομ.

1) Τὸ ὑπερβολικὸν ἄνοιγμα τῶν ὀφθαλμῶν Θράκ. (Αἶν. Σουφλ.) Κρήτ. (Κίσι. κ.ά.) Κύπρ. Μῆλ. Πελοπν. (Γαργαλ. Κορινθ.) Σύμ. — *Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ.:* *Ῥόα* εἶδε τὸ γούρλωμα τοῦ ματιῶνε του, ἔγινε ἄρατη (=ἔφυγε ταχέως) Γαργαλ. *Μόνο τὸ γρούλλωμα τῶν ἀμμαθῶν δὸν νὰ δῆς, καταλαβαίνεις εἶδα κακὸς ἀποῦ ναι* Κίσι. 2) Ὁ στραγγαλισμός, ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἀπόπνιξις ἢ ὁ πνιγμὸς ἐξ ἄλλης αἰτίας Ἡπ. (Κόνιτς.) Θεσσ. (Καλαμπάκ. Λάρ.) Μακεδ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἰσὺ θέλ'ς γκούρλωμα Καλαμπάκ. Θέλει γρούλλωμα τὸ κακοθάνατο μ' εὐτὰ βὸ διὰ γ' ἤλεε* Ἀπύρανθ. *Ὅλο γοδνῆ καὶ θὰ πάη με γρούλλωμα αὐτόθ. Γρούλλωμα!* (ἀρὰ λεγομένη δι' ἄνθρωπον ἢ ζῶον ποὺ φωνάζει ἢ βήχει, ἐννοεῖται νὰ τοὺς εὖρη πνιγμὸς, θάνατος ἐκ πνιγμοῦ) αὐτόθ. *Γρούλλωμα νὰ βγάλῃς!* (ἀρὰ) αὐτόθ.

γρουλλωμὸς ὁ, Ἄνδρ. Κρήτ. (Κίσι. κ.ά.) *γρούλλωμὸς* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γουρλωμὸς* Μῆλ.

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο υ λ λ ὄ ν ω*.

1) *Γ ρ ὄ λ λ ω μ α 1*, τὸ ὄπ. βλ., Ἄνδρ. Κρήτ. (Κίσι. κ.ά.) Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ὡ, ὁ γρούλλωμὸς τῶν ἐμμαθῶν δὸν!* Ἀπύρανθ. *Ὶ τὸ γρούλλωμὸ πὸ γρούλλωσα δὸ ζῶ', φῦα ἀρεχάτα κ' ἤρθασι νὰ μοῦ τὸ ποῦσι αὐτόθ. Εἶδα ναι ὁ γρουλλωμὸς σου κακορρίζε, ὅδε μανίζῃς, νὰ θώρεες τὴ μούρη σου, νὰ φοβᾶσαι ἤθελες* Κίσι. 2) *Γ ρ ὄ λ λ ω μ α 2*, τὸ ὄπ. βλ., Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Εἶδα γρούλλωμὸς κ' εὐτός! Λέ βορεῖ καθόλον νὰ μιλῆσῃ!*

γρουλλώνης ὁ, Πελοπν. (Σουδεν.) *γκρουλλώνης* Ἡπ. (Δρόβιαν.) *γκουρλώνης* Ἡπ. (Δέλβιν. Δρόβιαν. Ἰωάνν.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ρ ο υ λ λ ὄ ν ω*.

1) *Γ ρ ο υ λ λ ο μ ᾶ τ η ς 1*, τὸ ὄπ. βλ., Ἡπ. (Δρόβιαν.) Πελοπν. (Σουδεν.) 2) Φανταστικὸν φόβητρον τῶν παιδιῶν, ἔχον προεξέχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἐκφοβισμόν Ἡπ. (Δέλβιν. Δρόβιαν. Ἰωάνν.): *Ἐρχεται ὁ γκουρλώνης!* Δέλβιν. *Θὰ σέ πάρῃ ὁ γκουρλώνης* Δρόβιαν. *Συνών. μ π α μ π ο ὄ λ α ς.*

γρουλλώνω Ἄνδρ. Κέρκ. Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Ἀμάρ. Ἡράκλ. Μαλάκ. Μεραμβ. Μουστάκ. Νεάπ. Πεδιάδ. Ραμν. Ρέθυμν.) Κυθηρ. Πελοπν. (Μεσσην.) Χίος (Ἐγρηγόρ.) Τῆν. κ.ά. — Κρήτ. Ἔστ. 4,27 *γρουλλώνω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γρουλλών-νω* Ἰκαρ. Κάρπ. Κύπρ. (Πεδουλ. κ.ά.) Μεγίστ. Σύμ. Τῆλ. *γρουλλώνου* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τῆν. (Πάνορμ.) *γρουλ-λῶν-νω* Κάρπ. Ρόδ. *γρ'λώνω* Πάρ. (Λεῦκ.) *γλυρώνω* Κρήτ. (Κίσι. Σέλιν. κ.ά.) *γλυρών-νω* Πάτρ. *γλυρώνου* Μακεδ. *ἀγρουλλώνου* Κυδων. Λέσβ. *γκουρλώνω* Ἡπ. (Δρόβιαν.) — Δ. Σολωμ. 337 — *Λεξ. Δημητρ. γκουρλώνου* Ἡπ. (Πάπιγκ.) Λέσβ. Στερελλ. (Γραν.) *ἀγκουρλώνου* Στερελλ. (Περίστ. — Μ. Στεφανίδ., Ὀρολογ. δημῶδ., 21 *γκρ'λώνου* Μακεδ. (Καστορ.) *γκουρλώνου* Μακεδ. *γκουρώνου* Μακεδ. (Ἐράτυρ.) *γκλυρώνου* Μακεδ. *ἀγρουλώνου* Λέσβ. *γρουλώνου* Πελοπν. (Ἄρν. Ζελίν. Καλάμ.) Χίος *γρουλώνου* Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ. *γρουλλών-νω* Κῶς Μεγίστ. Σύμ. Τῆλ. *γουρλώνω* πολλαχ. *γουρλών-νω* Μεγίστ. *γουρλώνου* Εὔβ. (Βρύσ.) Ἡπ. (Κουκούλ. Πλατανούσ.) Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. (Δαμασκην.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Στερελλ. (Ἀχυρ.) *γουρλώνου* Εὔβ. (Ἄνδρων. Κουρ. Ὀξύλιθ.) *γκουρλώνω* πολλαχ. *γκουρλώνου* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. *σγκουρλώνου* Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) *γκουρλώνω* Ἰων. (Βουρλ.) *γκουρλώνου* Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ. Κωστάν.) Στερελλ. (Κλών. Τριχων. Φθιώτ.) *γκ'ρλώνου* Ἡπ. (Κόνιτς.) *γκλυρώνου* Μακεδ. (Βλάστ. Δαμασκην. Κοζ. Πεντάπολ.) *γουρλώνω* Καππ. (Φάρασ.) Ἀόρ. *ἐγρουλλώσω* Χίος (Πισπιλ.) Μετοχ. *γρουαλ-λωμένος* Χίος (Πισπιλ.)

Τὸ Βυζαντ. ρ. *γ ρ ο υ λ λ ὄ ν ω*, βλ. Συναξ. γαδάρ. στ. 299 (ἐκδ. Wagner σ.120) «ἄνοιξε τὰ ὀμμάτιά σου, γρούλλωσ' τα ὄσον ἔχεις» καὶ στ. 308 σ. 121 «ἀγρουλλώνει ὁ λύκος νὰ ἰδῇ τὸ πότε νὰ λθῇ χάρις».

Α) 1) Μὲ ἐνεργ. καὶ παθητ. σημασίαν, μεταβ. καὶ ἀμτβ., ἀνοίγω ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἐκ διαφόρων λόγων σύνθηθ.: *Γούρλωσι τὰ μάτια νὰ δῆ καλὰ* Μακεδ. (Βόιον). *Ὁ νέος παππᾶς ποὺ μᾶς ἤρθε, ὅταν μιλάῃ, γουρλώνει τὰ μάτια* Πελοπν. (Κοντογόν.) *Μόλις μ' εἶδι ἄξαφνα, γούρλωσι τὰ μάτια τ' Εὔβ.* (Ἀγία Ἄνν.) *Ἄμα θυμώσῃ, γουρλώνει τὰ μάτια του* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *Εἶδεν κᾶτιμ μάθκια γουρλωμέν-να ποὺ τὸν θυμὸν του* Κύπρ. (Πεδουλ.) *Ἡγούρλωσι τὰ μάτια τ', σὰν ἤμαθι ποὺς τοὺν βρίζουν* Τῆν. *Τὸ γκούρλωσε τὸ μάτι ἀπὸ τὴν πείνα* Πελοπν. (Σκορτσιν.) *Ἀγκουρλώνου τὰ μάτια μ' ἀπ' τοὺν πόνον* Στερελλ. (Περίστ.) *Ἐγρούλ-λωσεν τὰ ἀμ-μάθκια του τζ' ἔκαμέν τα σὰν τὲς πουρνέλ-λες* Κύπρ. *Τὰ μάτια του εἶναι γκουρλωμένα σὰν τοῦ βάρθρακα* Πελοπν. (Δάρ.) *Τί τὰ γκούρλωσις τὰ μάτια σὰ νὰ νὰ σὶ κᾶνα φουφάλουγον;* Μακεδ. (Δασοχώρ.) *Γκούρλωσα τὰ μάτια κὶ σκιάχ'κὶ τοῦ μ'κρὸ* Στερελλ. (Γραν.) *Τί γκούρλωσις ἔτσ' κὶ σκιάζουμι;* Θεσσ. (Μοσχᾶτ.) *Τί τὰ γκουρλών'ς ἔτσ' τὰ μάτια; λὲς θὰ σὶ σκιαχοῦμι;* Ἡπ. (Κουκούλ.) *Μ' γκούρλωσι τὰ μάτια τ', π' κατ'ρήθ'κα ἀποῦ τοῦ φόβου μ'* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *Μὴ γρουλλώνῃς τοσονά τσ' ἀμάτες σου, γιατί φοβοῦμαι νὰ σὲ ξανοίξω* Κρήτ. (Μαλάκ.) *Γρουλλώνει καλὰ - καλὰ, ὅδε σὲ θωρῇ καὶ τότε φοβᾶσαι* Κρήτ. (Ραμν.) *Μικρὸ ναι τὸ κοπέλι, μὰ γρουλλώνει καὶ ξανοίγει γύρου-γύρου νὰ δῆ εἶδα γίνεται αὐτόθ. Ἐγρούλλωσε τὰ μάθκια δὸν καὶ τὰ κάμε σὰ δὸν ἀνηφορᾶ (ἀνηφορᾶς=ἡ κυκλικὴ ὀπὴ εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ τοίχου τῆς ἀχυροκαλύβης, ἀπ' ὅπου ρίπτουν τὴν τροφήν εἰς τοὺς χοίρους)* Κρήτ. (Ἡράκλ.) *Εἶδα μὲν γλυρώνεις; Θαρεῖς πὼς θὰ σὲ φοβηθῶ;* Κρήτ. (Κίσι.) *Ἄμα μανίση, γλυρώνει σὰ δὸ σκύλλο (μανίση = θυμώση) αὐτόθ. Προχθὲς μοῦ ἐδιάβηκε μπροστά μου καὶ μοῦ ἐγρούλλωνε τὰ μάτια* Κέρκ. *Τοῦ γρούλ-λῶσα κ' ἐφοβήθη* Ρόδ. *Μοῦ γρούλλωσε*